

ادبیات فارسی و از محققان برجسته در ادیان و عرفان است که کتابهای لغت دری (فرهنگ لغت فرس اسدی طوسی) با همکاری دکتر علی اشرف صادقی، طوطی نامه ضیاءالدین نخشی با همکاری دکتر آریا، رای و برهمن و کتاب روضةالعقول یا مرزبان نامه بزرگی از آثار تصحیحی ایشان به شمار می رود.

همچنین پرفسور ایزوتسو زبان شناس، قرآن پژوه، اسلام شناس و فیلسوف برجسته ژاپنی است که در میان اسلام شناسان دنیا، شهرت بین المللی و فراگیری داشت و شاید در میان اسلام شناسان معاصر یگانه فردی بود که از مذاهب مسیحی، یهودی، هندویی، بودایی و مکتب های گوناگون فلسفی معاصر اطلاع و در فن مقایسه و تطبیق تبحر داشت. از جمله آثار تصحیحی وی می توان به شرح غررالفرائد یا شرح منظومه حکمت سبزواری (بخش اول متافیزیک) با همکاری دکتر مهدی محقق و کتاب القیسات میرداماد با همکاری دکتر مهدی محقق، دکتر ابراهیم دیباجی و دکتر علی موسوی بهبهانی، اشاره کرد.

نسخه های خطی نصاب صبوحی

قدیمی ترین نسخه خطی «نصاب صبوحی» شاعر قرن ۱۲ و ۱۳ هجری قمری توسط دکتر جمال رضایی و دو طغرا از اسناد وقف نامه ای از سوی محمدرضا رخشانی به مرکز اسناد میراث فرهنگی بیرجند اهدا شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان میراث فرهنگی «ملا علی اشرف» متخلص به صبوحی شاعر بذله گو و شوخ طبع نیمه دوم سده دوازدهم و سیزدهم هجری قمری است. وی با شاعران و دانشمندانی همچون عبدالکریم اشراق و آخوند ملا اسماعیل منزوی خویشاوند و معاصر بوده است. از این شاعر دست نویس های بسیاری بر جای مانده که کهن ترین آن نسخه خطی

سمینار بین المللی جهان ایرانی و تورانی

در روزهای ۲۶-۲۵ بهمن ماه ۱۳۷۹ به اهتمام مرکز اسناد و تاریخ دیپلماسی سمینار بین المللی درباره جهان ایرانی و تورانی در دفتر مطالعات سیاسی و بین الملل وزارت امور خارجه برگزار شد. در این سمینار محققانی از کشورهای ترکیه، فرانسه، امریکا، اوکراین، انگلستان، ایتالیا، ازبکستان، قزاقستان، قرقیزستان، هلند، تاجیکستان، آذربایجان، ارمنستان، قبرس، یونان، روسیه، تاتارستان به همراه اساتید و اندیشمندان ایرانی تحقیقات خود را درباره موضوع سمینار - به سه زبان فارسی، روسی و انگلیسی - ارائه کردند که از میان مقالات ارائه شده به این همایش مقالات نسخ خطی آثار ترکی نوایی و احمدی، مزین به سبک ایرانی در سده ۱۶ و ۱۵ (در مجموعه کتابخانه ملی روسیه) به قلم ا.وی واسیلیووا از روسیه، نفائس الماکثر کامی قزوینی و مقام آن در فرهنگ ایران و توران نگاشته حافظ احرار از ازبکستان، نسخه های خطی فارسی در داغستان تألیف فاطمه علیکووا از روسیه و ایرانیان مقیم داغستان در قرون ۱۹-۲۰ بر اساس اسناد آرشیوی نوشته لیود میلادادایووا از روسیه، مرتبط با اسناد و نسخ خطی بوده است.

بزرگداشت استاد راشد، پرفسور توشی هیکو

ایزوتسو و دکتر فتح الله مجتبابی

انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در راستای تجلیل از اندیشمندان و مفاخر فرهنگی و علمی ایران و ایرانشناسان برجسته جهان مجالس بزرگداشتی برای مرحومان استاد شیخ حسینعلی راشد (دی ماه ۷۹)، پرفسور توشی هیکو ایزوتسو (اسفند ۷۹) و نیز جشن تقدیر از خدمات علمی و فرهنگی استاد دکتر فتح الله مجتبابی (بهمن ۷۹)، طی فصل زمستان برگزار کرد.

لازم به ذکر است دکتر مجتبابی از مصححان برجسته در عرصه

نصاب صبحی مشتمل بر اشعار اوست. یکی از دو اسناد وقف نامه‌ای اهدایی به مرکز اسناد مهور به ۳۲ مهر است که تاریخ تنظیم سند آن به سال ۱۳۱۳ هـ. ق است. از ویژگی‌های این اسناد تحریر آن با خط بسیار خوش بر روی پارچه است.

گزارش سالانه سازمان میراث فرهنگی کویت

خانم «هیالدوساری مسئول سازمان میراث فرهنگی عربی کشور کویت طی مصاحبه با روزنامه کویتی الوطن در شماره ۸۸۵۹ مورخ ۲۰۰۰/۱۰/۱۲ درباره عملکرد و فعالیت این سازمان توضیحاتی ارائه کرده است. وی در این مصاحبه به اهمیت این سازمان - که از مراکز پرکار و شناخته شده در سطح جهان عرب است - اشاره کرد و متذکر شد که این مرکز توانسته است اثر ارزشمند تاج العروس را پس از تحقیق و تصحیح به چاپ رساند که تاکنون ۴۰ جلد آن روانه بازار نشر شده است. علاوه بر این کتاب، کتابهای دیگری از جمله شعراء تغلب تصحیح دکتر علی ابوزید از دانشگاه کویت و الشکوی و العتاب لما وقع بین الخلان و الاحباب تصحیح خانم دکتر الهام المفتی و المغنی اللیب عن کتب

الاعراب اثر ابن هشام و تصحیح دکتر عبداللطیف الخطیب از اندیشه‌وران دانشگاه کویت به کوشش این مرکز به چاپ رسیده است.

وی در این مصاحبه متذکر شد که بیش از ۱۶۰۰ اثر نفیس و نایاب و بسیاری از میکروفیلم‌ها، کتابها و فهراس مخطوطات که از خارج و داخل کویت در این مرکز نگهداری می‌شد که طی حمله عراق به این کشور اکثر آنها بکلی نابود شده است که تنها ۴۰۰ جلد از آنها قابل ترمیم بوده که کارشناسان این مرکز مشغول ترمیم و بازسازی این آثار گرانبها هستند.

خانم دوساری درباره فعالیت‌های آینده این مرکز علاوه بر برگزاری چندین همایش علمی درباره میراث فرهنگی و نسخه‌های خطی از سوی این مرکز، به اعزام هیئت‌های تحقیقاتی به کشورهای هندوستان و جمهوری‌های مستقل آسیای میانه و مرکزی جهت خرید یا مبادله نسخه‌های خطی عربی و اسلامی اشاره کرده و متذکر شد که این مرکز تاکنون توانسته است بیش از ۳۰۰ نسخه خطی از دارالمخطوطات العربیه - وابسته به اتحادیه عرب - تصویربرداری کند.

با خبر شدیم که...

بیت از ابیات دشوار خاقانی را شرح نموده است. جمشید علیزاده ضمن تصحیح این کتاب در مقدمه‌ای مبسوط درباره شارح و سیر شرح نویسی در زبان فارسی به طور اعم و شروح خاقانی به طور اخص تحلیلی از اهمیت تاریخی این شرح ارائه داده است. این کتاب را نشر مرکز منتشر می‌کند.

سال گذشته هفت پیکر نظامی توسط مایکل بری از فارسی به فرانسه ترجمه و در پاریس منتشر شد.

اولین شماره فصلنامه انجمن آثار مفاخر فرهنگی تحت عنوان «نامه انجمن» به مدیر مسئولی دکتر محمدرضا نصیری منتشر شد. در این شماره مقالاتی از دکتر علی رواقی، دکتر عبدالحسین نوایی، دکتر توفیق سبحانی، دکتر هاشم رجب زاده، دکتر مهدی محقق و... در موضوعات مختلف به چاپ رسیده است.

نخستین هم‌اندیشی گویش‌شناسی ایران ۹ تا ۱۱ اردیبهشت ماه ۱۳۸۰ به اهتمام فرهنگستان زبان و ادب فارسی در تهران برگزار می‌شود. امیدواریم در این هم‌اندیشی محققان و اندیشمندان جایگاه میراث مکتوب و ارتباط آن با گویش‌ها را مورد ارزیابی قرار دهند.

کتابشناسی خاقانی کوششی است از جمشید علیزاده که توسط نشر مرکز به چاپ خواهد رسید. در این کتاب تمام منابع موجود از دیوان خاقانی، اعم از نسخ خطی و چاپی، رساله، پایان‌نامه و شروحو آثار خاقانی، جمع‌آوری شده است.

ختم الغرایب عنوان یکی از شروح کلاسیک آثار خاقانی است که در ربع اول قرن ۱۱ هجری به رشته تحریر درآمده است. شارح کتاب - محمد بن احمد خواجگی گیلانی - در مجموع حدود ۵۰۰